

**การวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการเพาะเห็ดขอนขาว
ของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดบ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย**
**Economic cost analysis of white log mushroom cultivation for farmers Mushroom farmer
at Ban Huai Tok, Na Pong Subdistrict, Mueang Loei District, Loei Province.**

นางสาวอลิสา สติชัย¹ อาจารย์ยุณินท์ ทองมาก²

Alisa Sathit¹ Yanin Thongmak²

E-mail : Sb6340901108@lru.ac.th¹, yanin.thon@lru.ac.th²

โทรศัพท์ : 08-7950-6090, 0819165114

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนในการเพาะเห็ดขอนขาวของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาว บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากเกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาว บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 11 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการเพาะเห็ดขอนขาว

ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมด 18196.24 บาท/รอบการผลิต โดยต้นทุนขัดแย้งที่มากที่สุด คือ ค่าวัสดุอุปกรณ์ 11,904.70 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 65.42 รองลงมา คือ ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำ 3,571.41 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 19.63 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ ค่าเสื่อมราคา 352.50 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 1.94 และในส่วนของต้นทุนไม่แจ้งต้นทุนที่มากที่สุด คือ ค่าเสียโอกาสจากแรงงานตนเอง 300 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 1.65 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ ค่าเสียโอกาสจากดอกเบี้ยเงินฝากจากอุปกรณ์ 17.63 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 0.10 มีต้นทุนเฉลี่ย 18 บาทต่อกิโลกรัมมาเปรียบเทียบกับราคาขายเห็ดขอนขาวในปัจจุบัน ซึ่งมีราคา 90 บาทต่อกิโลกรัม จะเห็นได้ว่าเกษตรกรจะมีกำไร 71.80 บาทต่อกิโลกรัม

คำสำคัญ: ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์, การเพาะเห็ด, เห็ดขอนขาว

Abstract

The purpose of this research was to analyze the costs of cultivation of Khon Khao mushrooms in Khon Khao mushroom farmers at Ban Huai Tok, Na Pong Sub-district, Mueang Loei District, Loei Province. Data were collected using a structured interview form among mushroom growers. Khon Khao Ban Huai Tok, Na Pong Sub-district, Mueang Loei District, Loei Province, totaling 11 people. Data were analyzed by frequency, percentage, mean and economic cost analysis of Khon Khao mushroom cultivation.

The study found that total production cost is 18196.24 baht/production cycle. The most explicit cost is the cost of materials and equipment, 11,904.70 baht per production cycle. Accounting for 65.42 percent, followed by electricity and water costs of 3,571.41 baht per production cycle. Representing

19.63 percent, the least part is the depreciation cost of 352.50 baht per production cycle. Accounting for 1.94 percent and in the cost of not reporting the highest cost is the opportunity cost from self-labor, 300 baht per production cycle. Representing 1.65 percent, the smallest part is the opportunity cost of interest from deposits from equipment, 17.63 baht per production cycle. representing 0.10 percent. The average cost is 18 baht per kilogram compared to the current selling price of white mushrooms, which is 90 baht per kilogram. It can be seen that farmers will have a profit of 71.80 baht per kilogram.

Keywords: Economics cost, Mushroom cultivation, White log mushroom

¹ นักศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยถือเป็นแหล่งการผลิตสินค้าเกษตรกรรมที่หลากหลาย เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของพันธุ์พืชต่าง ๆ อาทิ ข้าว อ้อย แตงกวา ซึ่งสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเนื่องจากเป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการบริโภค และยังสามารถส่งออกสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก

การผลิตเห็ดเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เกษตรกรในประเทศไทยได้ทำมาเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะเห็ดสามารถนำมาบริโภค สร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้เห็ดยังเป็นอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีมาก สำหรับร่างกาย โดยมีคุณค่าทางโภชนาการสูงและผู้คนนิยมรับประทานกันมาก และมีคุณค่าทางโภชนาการ เช่น ช่วยกระตุ้นให้ร่างกายเกิดการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกันการก่อเกิดโรคต่างๆ ช่วยลดปริมาณไขมันและน้ำตาลในเลือด ทำให้ห่างไกลจากโรคอ้วน หรือไขมันอุดตันซึ่งอุดมไปด้วยโปรตีนวิตามินและเกลือแร่

ฤดูการเพาะเห็ดสามารถแบ่งฤดูออกเป็น 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝนและฤดูหนาว ในฤดูร้อน เห็ดจะมีปริมาณผลผลิตน้อย จำเป็นต้องดูแลอย่างใกล้ชิด ในวันที่อากาศร้อนจัด เห็ดอาจจะเหี่ยวแห้งได้ ส่วนฤดูฝน เป็นฤดูที่มีอากาศร้อนสลับกับมีฝนตกในบางวัน ช่วงที่อากาศเย็นลงและมีฝนตก เห็ดจะมีปริมาณผลผลิตที่มาก ในฤดูฝนมักจะเจอสภาวะเห็ดล้นตลาดได้บ่อย และในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงและมีอากาศร้อนจัด เห็ดจะมีปริมาณผลผลิตที่น้อยจนเกิดสภาวะเห็ดขาดตลาด เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนเกินไป จึงทำให้เห็ดตายได้ การดูแลเห็ดในฤดูฝนจะดูแลง่ายกว่าฤดูร้อน ฤดูสุดท้าย คือ ฤดูหนาว เป็นฤดูที่มีอากาศหนาวเป็นช่วงๆ สลับกับร้อน อาจจะมีฝนบ้าง ช่วงที่ลมหนาวมาอุณหภูมิไม่ต่ำจนเกินไป เห็ดจะมีปริมาณผลผลิตมาก จนอาจจะเกิดสภาวะเห็ดล้นตลาดได้ ช่วงที่อากาศร้อน เห็ดจะมีปริมาณผลผลิตน้อยจนเห็ดขาดตลาด ฤดูหนาวจึงต้องใส่ใจการรดน้ำให้ความชื้นในแต่ละวันเป็นพิเศษ ดังนั้นฤดูที่เหมาะสมกับการเพาะเห็ด คือ ฤดูฝนและฤดูหนาว ในฤดูหนาวมักให้ผลผลิตโดยเฉลี่ยมากกว่าฤดูฝน และฤดูร้อนให้ผลผลิตน้อยที่สุด เห็ดออกดอกให้เก็บได้นานถึง 2 เดือน เห็ดขอนขาวต้องการแสงสว่าง อย่างน้อย 40% ต่อวัน ผลผลิตเฉลี่ย น้ำหนักดอก 200 - 300 กรัมต่อก่อนผลผลิตมีจำนวนมาก เนื้อดอกจะแน่นมีน้ำหนักดี โดยเห็ดขอนขาวให้ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 50 กิโลกรัมต่อวัน และมีราคาขายผลผลิตของเห็ดขอนขาว อยู่ที่ 90 บาทต่อกิโลกรัม

บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เป็นแหล่งที่ทำก้อนเชื้อเห็ดและเพาะดอกเห็ดหลายชนิด โดยเฉพาะเห็ดขอนขาว ซึ่งเป็นเห็ดที่ดูแลง่ายและเจริญเติบโตในสภาวะอุณหภูมิของประเทศไทยได้ดี โดยส่วนใหญ่เกษตรกร ผู้เพาะเห็ดบ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เป็นผู้อาวุโสที่รวมตัวกันเพาะเห็ดเป็นอาชีพหลัก เพื่อเป็นการหารายได้ และเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกรบ้านห้วยโตกประสบปัญหาของเห็ดขอนขาวที่มีจำนวนน้อยไม่พอขายในแต่ละวัน เนื่องจากเห็ดแต่ละชนิดมีอายุการเก็บเกี่ยวสั้นและต้องเสียเวลาในการรอเก็บเกี่ยวผลผลิตนาน นอกจากนี้ที่ผ่านมายังไม่มีงานวิจัยใดที่ทำการศึกษเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตเห็ดขอนขาว จึงทำให้เกษตรกรยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตในการเพาะเห็ดขอนขาว และไม่ทราบว่าตนเองได้รับกำไรมากน้อยเพียงใด

ดังนั้น ผู้ทำวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการเพาะเห็ดขอนขาว เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาให้กับเกษตรกรในการตัดสินใจ และใช้ในการวางแผนการผลิตเห็ดขอนขาว รวมทั้งหากมีเกษตรกรในพื้นที่อื่นที่สนใจจะเพาะเห็ดขอนขาว จะได้นำข้อมูลวิจัยนี้ไปใช้ในการตัดสินใจในการเพาะเห็ดขอนขาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนในการเพาะเห็ดขอนขาวของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาว บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีการอธิบายในรูปแบบแผนภูมิ และตาราง

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร คือ เกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาวบ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 11 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview)

โดยแบบสัมภาษณ์ประกอบไปด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านต้นทุนจากการเพาะเห็ดขอนขาว

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการเพาะเห็ดขอนขาว

แบบสัมภาษณ์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้วิจัยการนำร่างแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยตรวจสอบ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์อีก 3 ท่านตรวจเพื่อหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) ก่อนนำเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่ามีค่าเกินกว่า 0.5 ซึ่งถือว่าแบบสัมภาษณ์มีความน่าเชื่อถือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์สมาชิกเกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาว บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 11 คน เพื่อนำมาศึกษาข้อมูลด้านต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และต้นทุนของเกษตรกร ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านต้นทุนของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาว บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย สามารถหาได้จาก

$$TC = Ex.C + Im.C$$

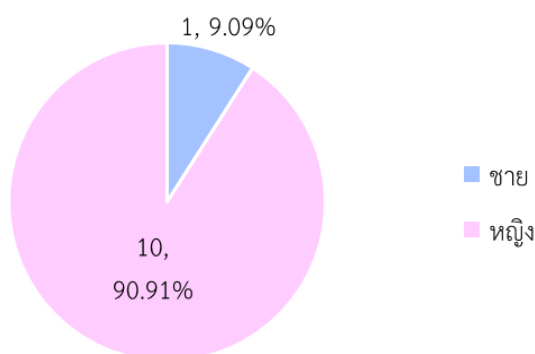
เมื่อ	TC	คือ	ต้นทุนรวม
	Ex.C	คือ	ต้นทุนขัดแย้ง
	Im.C	คือ	ต้นทุนไม่ขัดแย้ง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์สมาชิกเกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาว บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 11 คน สามารถอธิบายผลได้ดังต่อไปนี้

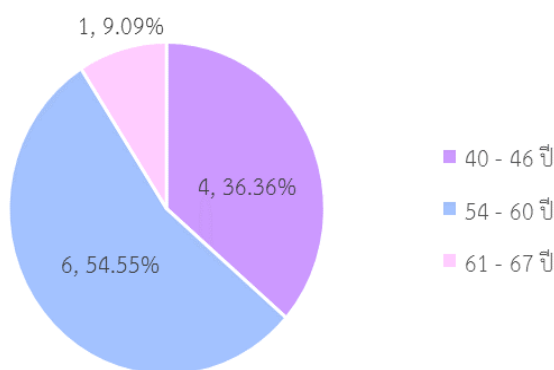
1. ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไป

จากการวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และร้อยละ พบว่าเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 และเพศชายจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความถี่และร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามเพศ

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ 54 – 60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมาคืออายุ 40 – 46 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 และน้อยที่สุดคืออายุ 61 – 67 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความถี่และร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามอายุ

เกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาวทั้งหมด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เพาะเห็ดเป็นอาชีพหลัก โดยมีโรงเรือนเป็นของตัวเอง และใช้เงินทุนตัวเอง โดยมีเงินทุนเริ่มแรก 15,000 บาท และมีพ่อค้าคนกลางรับซื้อเห็ดทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เกษตรกรมีประสบการณ์ในการเพาะเห็ด 5 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 และน้อยที่สุดมีประสบการณ์ในการเพาะเห็ด 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.18

2. ผลการวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการเพาะเห็ดขอนขาว

เกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาวทั้งหมด จะเพาะเห็ดได้ 2 รอบการผลิต โดยระยะเวลาในการรอเก็บเกี่ยวแต่ละรอบการผลิต และระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวแต่ละรอบการผลิตเท่ากัน คือ 2 เดือน และผลิตจำนวนก้อนเชื้อจำนวน 4,000 ก้อนต่อรอบการผลิต โดยจะได้เห็ดขอนขาวจำนวน 1,000 กิโลกรัมต่อรอบการผลิต

ตารางที่ 1 ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการเพาะเห็ดขอนขาวของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาว บ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์	บาท/รอบการผลิต	ร้อยละ
1. ต้นทุนขัดแย้ง		
ค่าวัสดุอุปกรณ์	11,904.70	65.42
ค่าจ้างทำก้อนเห็ด	1,600.00	8.79
ค่าไฟฟ้า, ค่าน้ำ	3,571.41	19.63
ค่าบรรจุภัณฑ์	450	2.47
ค่าเสื่อมราคา	352.50	1.94
รวมต้นทุนขัดแย้ง	17,878.61	98.25
2. ต้นทุนไม่ขัดแย้ง		
ค่าเสียโอกาสจากดอกเบี้ยเงินฝากจากอุปกรณ์	17.63	0.10
ค่าเสียโอกาสจากแรงงานตนเอง	300	1.65
รวมต้นทุนไม่ขัดแย้ง	317.63	1.75
รวมต้นทุนทั้งหมด	18,196.24	100.00
ต้นทุนเฉลี่ยต่อกิโลกรัม	18.20	

จากตารางที่ 1 พบว่าต้นทุนการผลิตเห็ดขอนขาวทั้งหมด 18,196.24 บาท/รอบการผลิต เป็นต้นทุนขัดแย้ง 17,878.61 บาท/รอบการผลิต เป็นต้นทุนไม่ขัดแย้ง 317.63 บาท/รอบการผลิต ซึ่งมีสัดส่วนของต้นทุนขัดแย้งมากกว่าไม่ขัดแย้ง โดยเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์มากที่สุดคือ 11,904.70 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 65.42 รองลงมา คือ ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำ 3,571.41 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 19.63 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ ค่าเสื่อมราคา 352.50 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 1.94 และในส่วน of ต้นทุนไม่ขัดแย้ง ต้นทุนที่มากที่สุด คือ ค่าเสียโอกาสจากแรงงานตนเอง 300 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 1.65 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ ค่าเสียโอกาสจากดอกเบี้ยเงินฝากจากอุปกรณ์ 17.63 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นร้อยละ 0.10 เมื่อนำต้นทุนเฉลี่ย 18.20 บาท/กิโลกรัม มาเปรียบเทียบกับราคาขายเห็ดขอนขาวในปัจจุบัน ซึ่งมีราคา 90 บาทต่อกิโลกรัม จะเห็นได้ว่าเกษตรกรจะมีกำไร 71.80 บาทต่อกิโลกรัม

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการเพาะเห็ดขอนขาวของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดบ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอมืองเลย จังหวัดเลย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ต้นทุนของการเพาะเห็ดขอนขาวของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดบ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอมืองเลย จังหวัดเลย ในปี 2565 มีต้นทุนการผลิตเห็ดขอนขาว 18.20 บาทต่อกิโลกรัม มีรายได้ในการขายเห็ดขอนขาว 90 บาทต่อกิโลกรัม โดยมีกำไรสุทธิ 71.80 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีต้นทุนและต้นทุนการผลิต โดยการวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์นั้น ได้วิเคราะห์ต้นทุนขัดแย้ง และต้นทุนไม่ขัดแย้ง ทำให้เกษตรกรผู้เพาะเห็ดขอนขาวสามารถทราบถึงต้นทุน และนำมาใช้ในการตัดสินใจต่อการเพาะเห็ดได้อย่างรอบคอบ ยิ่งไปกว่านั้นยังได้ทราบความคุ้มค่าของผลตอบแทนที่ต่อค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสมัย รวมธรรม และศิริกุล ตูลาสมบัติ (2565) ได้ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนฟาร์มเห็ดนางฟ้า ซึ่งเป็นงานวิจัยที่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตเห็ดขอนขาว พบว่า การเพาะเห็ดขอนขาวเป็นอาชีพที่น่าสนใจ เพราะมีต้นทุนการผลิตที่ไม่แพงจนเกินไป และมีผลตอบแทนที่คุ้มค่า

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการเพาะเห็ดขอนขาวของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดบ้านห้วยโตก ตำบลนาโป่ง อำเภอมืองเลย จังหวัดเลย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 54-60 ปี มีประสบการณ์ในการเพาะเห็ดขอนขาว 5 ปีขึ้นไป เมื่อวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์พบว่าพบว่าต้นทุนการผลิตเห็ดขอนขาวทั้งหมด 18,196.24 บาท/รอบการผลิต เป็นต้นทุนขัดแย้ง 17,878.61 บาท/รอบการผลิต เป็นต้นทุนไม่ขัดแย้ง 317.63 บาท/รอบการผลิต ซึ่งมีสัดส่วนของต้นทุนขัดแย้งมากกว่าไม่ขัดแย้ง โดยเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์มากที่สุดคือ 11,904.70 บาทต่อรอบการผลิต พบว่ามีต้นทุนทั้งหมดโดยต้นทุนขัดแย้งที่มากที่สุด คือ ค่าวัสดุอุปกรณ์ 11,904.70 บาทต่อรอบการผลิต คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ย 18.20 บาทต่อกิโลกรัม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หากผู้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นเกษตรกรจากพื้นที่อื่นที่สนใจในการเพาะเห็ดขอนขาว ควรนำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเอง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่อาจจะแตกต่างกัน
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เฉพาะต้นทุนของเห็ดขอนขาวเท่านั้น หากนำไปใช้กับเห็ดชนิดอื่น ควรปรับต้นทุนให้เหมาะสมกับเห็ดชนิดนั้น เนื่องจากเห็ดแต่ละชนิดมีต้นทุนการผลิตที่ไม่เท่ากัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาจุดคุ้มทุน (Break Even Point) โดยที่จะต้องขายให้ได้ในจุดคุ้มทุน เพื่อที่จะคืนทุนกับต้นทุนที่จ่ายไป
2. ควรมีการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนเห็ดชนิดอื่นๆ เพื่อให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทน พร้อมทั้งสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของต้นทุนและผลตอบแทนของเห็ดชนิดอื่นได้
3. ควรมีการศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการเพาะเห็ด เพื่อให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทนในการเพาะเห็ดขอนขาว โดยสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจต่อการลงทุนเพาะเห็ดขอนขาว

เอกสารอ้างอิง

ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล. (5 มกราคม 2565). **ผลตอบแทน**. เรียกใช้เมื่อ 4 กันยายน 2565 จาก ฐานเศรษฐกิจ:

<https://www.thansettakij.com/blogs/finance/508988>

ณัฐฤทัย ดิษฐวิรุฬห์, นพพร จันทรนาซู, และ พรรณิธิดา เหล่าพวงศักดิ์. (2556). การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการสายแยกทางหลวงหมายเลข 331 – บ้านหนองคล้า อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. **วารสารวิทยาการจัดการ**.

ดารา ใจชื่อ. (3 กันยายน 2565). **ราคาขายผลผลิตเห็ด**. (อลิสสา สถิตย์, ผู้สัมภาษณ์)

หัตพงษ์ อภิโรธนานนท์, และ พชรินทร์ สุภาพันธุ์. (2557). **ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจการลงทุนในกลุ่มธุรกิจพืชผักเกษตรอินทรีย์โดยการใช้ปุ๋ยหมักไส้เดือนดิน**. มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่: สำนักหอสมุด. เรียกใช้เมื่อ 7 สิงหาคม 2565 จาก

https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=388727&query

ชนวัฒน์ ชูวัน. (2563). **การศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ต่อการนำระบบไร้กระดาษ (Paperless) มาใช้ในบริษัท พี.ซี.ทาคาชิมา (ประเทศไทย) จำกัด**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. เรียกใช้เมื่อ 7 สิงหาคม 2565 จาก

<http://gseda.nida.ac.th/academics/database/students/main/isdetail?id=313&lang=th>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (22 กันยายน 2565). **อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสำหรับบุคคลธรรมดา ของธนาคารพาณิชย์ ประจำวันที่ 22 กันยายน 2565**. เรียกใช้เมื่อ 22 กันยายน 2565 จาก ธนาคารแห่งประเทศไทย:

https://www.bot.or.th/thai/statistics/_layouts/application/interest_rate/in_rate.aspx

ฉันทา จิตต์สงวน. (2557). **ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการปลูกแฝกในภูมิสังคมที่แตกต่างกัน**. ใน สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, **เรื่องเต็มการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 52 (หน้า 345-353)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เรียกใช้เมื่อ 7 สิงหาคม 2565 จาก

https://kukrdb.lib.ku.ac.th/proceedings/kucon/search_detail/result/13761

นงลักษณ์ จิ๋วจุ, เกศณีย์ ้องการ, และ จริญญา มะลิซ้อน. (1 มกราคม 2563). การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนเปิดร้านกาแฟ Molly's café อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. **วารสารพิภูล**, 18(1), 205-218. เข้าถึงได้จาก

<https://scholar.google.co.th/citations?user=c1LprL4AAAAJ&hl=th>

บริษัท เทอร์รา มีเดีย แอนด์ คอนซัลติ้ง จำกัด. (20 มิถุนายน 2560). **Financial Ratio 3 : NPV , IRR**. เรียกใช้เมื่อ 3 กันยายน 2565 จาก TERRABKK: <https://www.terrabbk.com/articles/17056/financial-ratio-3-npv-irr>

บริษัท พีทีทีเค แมเนจเม้นท์ เซอร์วิส จำกัดและบริษัท นคร แอคเคาน์ติ้ง ซัพพอร์ท จำกัด. (30 มกราคม 2563). **ต้นทุน**. เรียกใช้เมื่อ 4 กันยายน 2565 จาก nasnpptk: <https://www.nasnpptk.com/content/7253>

ปิติพัฒน์ นิตยกุลพันธุ์. (ม.ป.ป.). **ต้นทุนการผลิตและการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต**. เรียกใช้เมื่อ 3 กันยายน 2565 จาก BRU Personnel: <http://blog.bru.ac.th/document/3592301>

ปิยะราช เตชะสืบ. (2557). **ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนโครงการปลูกผักกูดขยายปลอดสารพิษเพื่อการค้าในจังหวัดลำปาง**. **Rattanakosin Journal of Social Science and Humanities: RJSH**, 3(2). เรียกใช้เมื่อ 3 กันยายน 2565 จาก Rattanakosin Journal of Social Science and Humanities: RJSH: <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJSH/article/view/254503>

พินิจนันท์ สามาอาพัฒน์, และ ธนิต เรืองรุ่งชัยกุล. (กันยายน - ธันวาคม 2558). การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร. **Thai Journal of Science and Technology (TJST)**, 4(3). เรียกใช้เมื่อ 14 สิงหาคม 2565 จาก <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/tjst/article/view/39686>

พิมลวรรณ เกตพันธ์, รพี ดอกไม้เทศ, อารัง เมฆโหรา, และ ธัญญลักษณ์ สีทาวน. (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตทุเรียนของกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เห็ดทุเรียน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**, 2(8), 111-124. เรียกใช้เมื่อ 21 สิงหาคม 2565 จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMSNPRU/article/view/257486/171785>

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (ม.ป.ป.). **ต้นทุนค่าเสียโอกาส**. เรียกใช้เมื่อ 3 กันยายน 2565 จาก stou:

<https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/03-02-01-02-01.html>

วรินทร์ธร โตพันธ์. (2560). **เศรษฐศาสตร์จุลภาค**. เลย: สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด. (2561). **การประเมินความคุ้มค่า**. เรียกใช้เมื่อ 4 กันยายน 2565 จาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครู

พะเยา จำกัด: <http://www.phayaotcl.com/report2562-10.pdf>

สุพัฒน์ เจะปก. (มกราคม - มีนาคม 2561). รูปแบบและต้นทุนการผลิตหัตถ์ของเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานี. **วารสาร**

บัณฑิตศึกษา, 15(68), 101 - 112. เข้าถึงได้จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/73927>

สุกมล ดวงตา. (กรกฎาคม - ธันวาคม 2559). ต้นทุนและผลตอบแทนกรณีศึกษา การเพาะเห็ดในเขตพื้นที่. **วารสารบัญชีปริทัศน์**

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 1(2), 71 - 80. เรียกใช้เมื่อ 21 สิงหาคม 2565 จาก [https://so02.tci-](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JAR_CRRU/article/view/244202)

[thaijo.org/index.php/JAR_CRRU/article/view/244202](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JAR_CRRU/article/view/244202)

อัจฉรา สุวรรณ, กัมปนาท วิจิตรศรีกมล, และ สาทิศ ดิลกสัมพันธ์. (กันยายน-ธันวาคม 2563). การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทาง

เศรษฐศาสตร์ของโครงการธนาคารต้นไม้บ้านถ้ำเสือ จังหวัดเพชรบุรี. **วารสารวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร**, 37(3),

118-130. เรียกใช้เมื่อ 14 สิงหาคม 2565 จาก <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/MJUJN/article/view/225654>

พิสมัย รวมธรรม, และ ศิริกุล ตลาสมบัติ. (2562). ต้นทุนและผลตอบแทนฟาร์มเห็ดนางฟ้าบ้านบุญ อำเภอดงหลวง จังหวัดสุโขทัย.

รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านบริหารธุรกิจ ครั้งที่ 6. เรียกใช้เมื่อ 22 กันยายน 2565